

KOMPARATÍVNY VÝSKUM AKO METODOLOGICKÁ OTÁZKA

Správa z vedeckej konferencie

Prešov, 20. november 2025 – *Inštitút edukológie a sociálnej práce Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove (IEaSP FF PU)* pokračuje v tradícii podpory vedeckého rastu mladých výskumníkov a výskumníčok prostredníctvom organizácie XVI. doktorandskej konferencie s tematickým zameraním „*Komparatívny výskum ako metodologická otázka*“. Podujatie sa uskutočnilo v rámci *Týždňa vedy a techniky na Slovensku 2025* a podčiarklo svoju významnú úlohu v podobe platformy pre výmenu poznatkov, metodologických skúseností a interdisciplinárny dialóg v oblasti spoločensko-vedného výskumu.

Ciele a odborné zameranie konferencie

Hlavným cieľom konferencie bolo vytvoriť priestor pre odbornú diskusiu o význame, dôležitosti a metodologických špecifikách komparatívneho výskumu v sociálnych a humanitných vedách. Sociálna práca ako dynamicky sa rozvíjajúca spoločensko-vedná disciplína vychádza z potreby prepojenia teoretických poznatkov s empirickými zisteniami a ich komparácie v rôznych kultúrnych, sociálnych či inštitucionálnych kontextoch.

Podujatie bolo realizované ako súčasť riešenia dvoch vedeckých projektov – VEGA 1/0535/23 *Integrácia ukrajinských migrantov a posúdenie náročnej životnej situácie spojennej s krízou vyvolanou vojnovým konfliktom optikou sociálnej práce* a KEGA 034PU-4/2025 *Transfer digitálnych technológií do inovácie metodiky odbornej praxe v pregraduálnej príprave študentov sociálnej práce II.*, ktorých hlavnou riešiteľkou je prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA.

Ako zdôrazňuje odborné vedenie IEaSP, interdisciplinarita a komparatívne prístupy sú kľúčové pre pochopenie sociálnych problémov a pre tvorbu efektívnych intervencií. A to obzvlášť v období globalizačných a technologických zmien, ktoré ovplyvňujú aj povahu sociálnej práce a vzdelávania. „*Sociálna práca ako spoločenskovedná disciplína je jednou z tých vied, ktorá v kontexte interdisciplinarity sociálneho problému vychádza nevyhnutne z výskumných zistení iných oblastí. Vedecká*

konferencia bude platformou, kde budú diskutované otázky významu, dôležitosti a metodologických výziev výskumnej komparácie tak, aby študenti a študentky doktorandského štúdia už v začiatkoch svojej vedeckej kariéry vstupovali do procesu komparácie a interdisciplinarity vied.“

Program a odborné príspevky

Konferenciu otvorili dekanka *Filozofickej fakulty* a garantka odboru sociálna práca, prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA a riaditeľka IEaSP, doc. Mgr. Michaela Skyba, PhD.

Výberom témy konferencie inštitút reaguje na aktuálne výzvy dotýkajúce sa nutnosti riešenia parciálnych otázok v sociálnej práci, v rámci ktorých je využitie komparatívnych metód nevyhnutnou súčasťou pre inovatívne smerovanie s rešpektovaním lokálnych kontextov. Súčasne ide o tému, ktorá akcentuje dôležitosť interdisciplinárnej a medzinárodnej spolupráce.

V kontexte explorácie poznatkovej bázy vo väzbe na príležitosti využitia komparatívneho výskumu v sociálnych vedách bola významnou súčasťou hlavného pléna prezentácia prof. PhDr. Kvetoslavy Repkovej, CSc., ktorá je profesorkou na IESP FF PU a tiež výskumnou pracovníčkou *Inštitútu pre výskum práce a rodiny* s bohatými skúsenosťami v oblasti vedecko-výskumnej činnosti.

Zo zámerom sprostredkovať pozitívne skúsenosti prof. PhDr. Beáty Balogovej, PhD., MBA a doc. Mgr. Michaely Skyba, PhD. zo zahraničnej mobility na *Islande* a pokračovať v rozvíjaní medzinárodnej spolupráce v kontexte princípu internacionalizácie bola konferencia obohatená o hlavné referáty účastníčok z *Islandu*. V rámci plenárnej časti odznel príspevok

predsedníčky a výkonnej riaditeľky *Islandskej asociácie sociálnych pracovníkov*. Steinunn Bergmann a María Björk Ingvadóttir sa zamerali na profesionálnu identitu sociálnych pracovníkov a pracovníčok v ére umelej inteligencie. Skúsenosti v oblasti ochrany detí v islandskom systéme sociálnych služieb predstavila Halla Björk Martensdóttir z *Národnej agentúry pre deti a rodiny*. O medzisektorovej a interdisciplinárnej spolupráci v oblasti sociálnych služieb referoval Óskar Dýrmundur Ólafsson, riaditeľ centra *South Center v Reykjavíku*.

Spestrením podujatia bolo predstavenie slovenskej kultúry v rámci hudobného vystúpenia zaslúžilej umelkyne doc. Liubov Gunder, ktorá je klaviristkou, koncertnou umelkyňou a sólistkou komorného súboru a ktorá pôsobí na *Inštitúte hudobného a výtvarného umenia FF PU v Prešove*. Hrou na klavír bola prezentovaná pieseň *Páslo dievča pávy* skomponovaná pre operu *Krútnava* od Eugena Suchoňa, ktorá je neodmysliteľne spätá s hudbou k filmu kultovej slovenskej filmovej rozprávky *Perinbaba* od Juraja Jakubiska.

Tematické sekcie následne predstavili doktorandské príspevky a príspevky prednášajúcich nielen zo *Slovenska*, ale tiež z *Poľka, Česka, Jordánska* a z *Islandu* zamerané na aplikáciu komparatívnych metód v oblastiach ako migrácia, inklúzia, zdravie, vzdelávanie a i.

IEaSP ako priestor vedeckého dialógu

Doktorandská konferencia nadväzuje na dlhodobú stratégiu *Inštitútu edukológie a sociálnej práce*, ktorého cieľom je systematicky podporovať vedeckú dráhu mladých výskumníkov, posilňovať medzinárodnú výmenu poznatkov a vytvárať prepojenie medzi výskumom, praxou a vzdelávaním. *Prešov* tak opäť potvrdzuje svoje postavenie ako centrum odborného a metodologického diskurzu v oblasti sociálnej práce a príbuzných vedných disciplín.

IEaSP pokračuje v línii, ktorú dlhodobo reprezentuje tzv. *Prešovská škola sociálnej*

práce – tradíciu reflektujúcu hodnoty humanizmu, odbornosti a angažovanosti voči spoločenským zmenám. Jej silou je schopnosť prepájať akademické poznanie s realitou praxe, formovať nových sociálnych pracovníkov a pracovníčky a zároveň vytvárať jedinečný priestor pre vedecký dialóg, v ktorom sa pretkáva skúsenosť, výskum a etický rozmer sféry sociálnej práce.

PhDr. Veronika KMETÓNY GAZDOVÁ, PhD.
doc. Mgr. Michaela SKYBA, PhD.

Inštitút edukológie a sociálnej práce
Filozofická fakulta
Prešovská univerzita v Prešove

